



basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 10

MUSIEK V1

MODEL 2012

SENTRUMNOMMER:

--	--	--	--	--	--	--	--

EKSAMENNOMMER:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

PUNTE: 120

TYD: 3 uur

Hierdie vraestel bestaan uit 17 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

1. Hierdie vraestel bestaan uit SEWE afdelings.

AFDELING A tot C:	Musiekteorie (VERPLIGTEND)
AFDELING D:	Algemene Musiekkennis (VERPLIGTEND)
AFDELING E:	Westerse Kunsmusiek (WKM)
AFDELING F:	Jazz
AFDELING G:	Inheemse Afrikamusiek (IAM)
2. Kandidate moet AFDELING A tot D beantwoord en dan EEN kies uit AFDELING E (WKM) OF AFDELING F (JAZZ) OF AFDELING G (IAM).
3. Beantwoord AFDELING A tot C slegs met potlood in die spasies wat voorsien word.
4. Beantwoord AFDELING D en jou keuse uit AFDELING E tot G met ink in die ANTWOORDEBOEK wat verskaf word.
5. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik is.
6. Skryf netjies en leesbaar.

NASIENROOSTER

VRAAG	PUNTE	NASIENER	MODERATOR
AFDELING A			
1	2		
2	2		
3	3		
4	3		
5	2		
6	3		
7	5		
8	10		
Subtotaal	30		
AFDELING B			
9	5		
10	10		
Subtotaal	15		
AFDELING C			
11	7		
12	8		
Subtotaal	15		
AFDELING D			
13	10		
14	5		
15	10		
16	5		
Subtotaal	30		
KEUSEVRAE			
AFDELING E (WKM)			
17	6		
18	6		
19	12		
20	6		
Subtotaal	30		
OF			
AFDELING F (JAZZ)			
21	6		
22	6		
23	12		
24	6		
Subtotaal	30		
OF			
AFDELING G (IAM)			
25	6		
26	6		
27	12		
28	6		
Subtotaal	30		
GROOTTOTAAL	120		

AFDELING A: GRONDBEGINSELS VAN MUSIEK (VERPLIGTEND)**VRAAG 1**

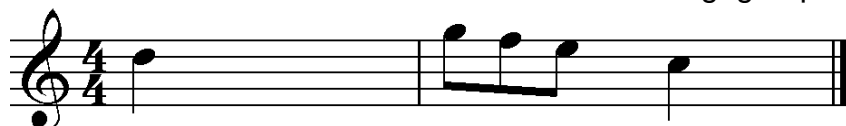
Skryf die tydmaattekens vir die uittreksels by * hieronder neer.



[2]

VRAAG 2

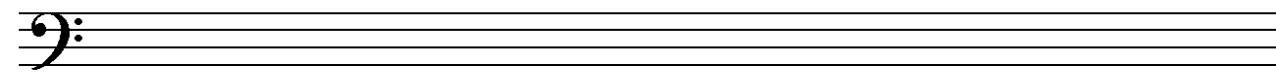
Voltooi die mate hieronder met rustekens korrek gegroepeer.



[2]

VRAAG 3

Skryf die toonsoortteken van E^b majeur in the bassleutel. Skryf die opgaande majeuretoonleer met hierdie toonsoortteken deur heelnote te gebruik. Onthou om die halftone aan te dui.



[3]

VRAAG 4

Identifiseer die toonsoorte van die uittreksels hieronder.



Toonsoort: _____



Toonsoort: _____



Toonsoort: _____

[3]

VRAAG 8

Bestudeer *Kikuyu Lullabye* vir klavier hieronder en beantwoord die vrae.

Kikuyu Lullabye

Traditional

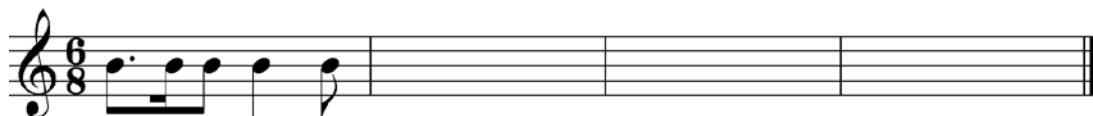
Ruhig ♩ = 60

- 8.1 Gee die betekenis van die begrip *ruhig*. _____ (1)
- 8.2 Wat beteken ♩=60? _____ (1)
- 8.3 Skryf die volledige begrip vir die afkorting *mf* (maat 6) and gee die betekenis van die begrip. _____ (2)
- 8.4 Skryf die letternaam van die hoogste noot in die linkerhandparty neer. _____ (1)
- 8.5 Benoem die interval wat in die blok in maat 6 voorkom. _____ (1)
- 8.6 Benoem die interval wat in die blok in maat 8 voorkom. _____ (1)
- 8.7 Benoem die tipe drieklank wat in die laaste moment van die werk gevorm word. _____ (1)
- 8.8 Wat beteken 'C' (aan die begin van die werk)? _____ (1)
- 8.9 Noem die toonsoort van hierdie werk. _____ (1)

[10]**TOTAAL AFDELING A: 30**

AFDELING B: MELODIESE KONSTRUKSIE (VERPLIGTEND)**VRAAG 9**

9.1 Voltooi die viermaatfrase hieronder met geskikte ritmepatrone.

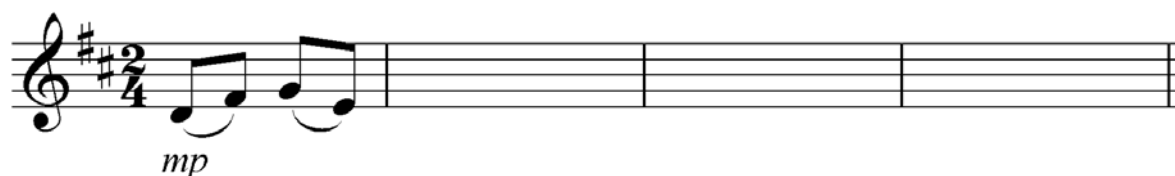


(3)

9.2 Skryf 'n afgaande sekvens vir die motief hieronder.

(2)
[5]**VRAAG 10**

Voltooi die viermaat-melodie hieronder. Eindig met 'n geskikte kadens.



Die melodie sal volgens die riglyne hieronder nagesien word:

BESKRYWING	MAKSIMUM	PUNT
Ritmiese toepassing	5	
Melodiese toepassing	5	
Kadense en vorm	5	
Algemene indruk	5	
TOTAAL	20 ÷ 2 = 10	

[10]

TOTAAL AFDELING B: 15

AFDELING C: HARMONIE (VERPLIGTEND)**VRAAG 11**

- 11.1 Noem die toonsoort en analiseer die akkoorde (I, IV, ensovoorts) in maat 1 en 2. Skryf jou antwoorde onder die akkoorde in die spasies wat voorsien word.

Key:

Kadens

(5)

- 11.2 Identifiseer die kadens wat deur die laaste twee akkoorde van die uittreksel hierbo gevorm word. Skryf die akkoordprogressie neer en benoem die kadens in die spatie wat hierbo voorsien word.

(2)
[7]**VRAAG 12**

Voltooi die kadense hieronder deur alt, tenoor- en baspartye by te voeg. Die toonsoort van elke voorbeeld verander.

Onvolmaakte kadens

Volmaakte kadens

Onvolmaakte kadens

Plagale kadens

Punte sal soos volg toegeken word:

4 punte per kadens = $16 \div 2 = 8$

[8]

TOTAAL AFDELING C: 15

AFDELING D: ALGEMENE MUSIEKKENNIS (VERPLIGTEND)

Beantwoord die vrae in hierdie afdeling in die ANTWOORDEBOEK wat voorsien word.

VRAAG 13

Verskeie opsies word as moontlike antwoorde vir die volgende vrae gegee. Kies die antwoord en skryf slegs die letter (A–C) langs die vraagnommer (13.1–13.10) in die ANTWOORDEBOEK neer, byvoorbeeld 13.11 C.

- 13.1 Watter TWEE instrumente word as aërofone geklassifiseer?
- A Fluit en mbira
 - B Panfluit en fluit
 - C Koeiklok ('Cowbell') en fluit (1)
- 13.2 Watter TWEE instrumente word as chordofone geklassifiseer?
- A Tjello en Afrika-strykboog
 - B Klarinet en djembe
 - C Koeiklok ('Cowbell') en fluit (1)
- 13.3 Watter TWEE instrumente word as strykinstrumente geklassifiseer?
- A Kitaar en harp
 - B Tuba en piccolo
 - C Tamboeryn en marimba (1)
- 13.4 Watter TWEE instrumente word as koperblaasinstrumente geklassifiseer?
- A Trompet en tromboon
 - B Trompet en klarinet
 - C Trompet en altviool (1)
- 13.5 Die tenoorstem kan geklassifiseer word as ...
- A die laagste manlike stem.
 - B 'n hoë manlike stem.
 - C 'n hoë vroulike stem. (1)
- 13.6 Watter instrument se toonhoogte is die hoogste?
- A Piccolo
 - B Fluit
 - C Klarinet (1)
- 13.7 Watter instrument se toonhoogte is die laagste?
- A Mbira
 - B Tjello
 - C Altviool (1)

13.8 Watter instrumente word gewoonlik in moppies en ghoemas gebruik?

- A Fluite, hobo's en fagotte
- B Banjo, kitaar en saksofoon
- C Hobo's, saksofone en fagotte (1)

13.9 Watter instrumente word gewoonlik in boeremusiek gebruik?

- A Klavier en fluit
- B Elektroniese klavierbord en klarinet
- C Konsertina en trekklavier (1)

13.10 Watter slaginstrument word gestem?

- A Driehoek
 - B Houtblok
 - C Timpani (1)
- [10]**

VRAAG 14

Watter elemente van Jimi Hendrix se musiekstyl het hom so bekend en bemind gemaak?

[5]**VRAAG 15**

Kies TWEE beskrywings uit KOLOM B om by 'n musiekstyl in KOLOM A te pas. Skryf slegs die letter (A–J) langs die vraagnommer (15.1–15.5) in die ANTWOORDEBOEK neer, byvoorbeeld 15.6 L, M.

KOLOM A		KOLOM B	
15.1	Afrikaanse musiek	A	tradisionele instrumente wat gebruik word, is die siter, tambura en tabla
15.2	Boeremusiek	B	die lied <i>January, February, March</i> word met hierdie musiekstyl geassosieer
15.3	Moppies and ghoemas	C	'volkspele' is 'n tradisionele sosiale dans in hierdie musiekvorm
15.4	Indiese musiek	D	beïnvloed deur Hollandse, Duitse en Franse volksliedere
15.5	Rock en pop	E	die melodie van hierdie musiekstyl is gebaseer op 'n toonleer wat 'n raga genoem word
		F	geassosieer met feesvieringe wat op Nuwejaarsdag in Kaapstad begin en aanhou in Januarie
		G	tradisionele instrumente soos die konsertina en die trekklavier word gebruik
		H	Nico Carstens en Nico van Rensburg is bekende musikante van hierdie musiekstyl
		I	die tekstuur is gewoonlik melodie en begeleiding met ritmiese ondersteuning
		J	'verse-chorus'-struktuur is die algemeenste vorm van hierdie musiekstyl

[10]**VRAAG 16**

16.1 Noem DRIE kenmerke van die musiek van Elvis Presley OF The Beatles.

(3)

16.2 Noem enige TWEE liedere van jou gekose kunstenaar(s).

(2)**[5]****TOTAAL AFDELING D: 30**

Beantwoord AFDELING E (WKM) OF AFDELING F (JAZZ) OF AFDELING G (IAM))

AFDELING E: WESTERSE KUNSMUSIEK (WKM)

VRAAG 17

Gee die definisies van DRIE van die volgende musiekgenres. Skryf slegs die definisie langs die vraagnommer (17.1–17.4) in die ANTWOORDEBOEK neer.

- | | | |
|------|-----------------|-----|
| 17.1 | Oratorium | (2) |
| 17.2 | Concerto grosso | (2) |
| 17.3 | Simfonie | (2) |
| 17.4 | Opera | (2) |
- [6]**

VRAAG 18

Dui aan of die volgende stellings WAAR of ONWAAR is. Kies die korrekte antwoord en skryf 'waar' of 'onwaar' langs die vraagnommer in die ANTWOORDEBOEK neer. Indien jy 'onwaar' geantwoord het, skryf die korrekte antwoord neer, byvoorbeeld 18.9 Onwaar. Die werk is deur Mozart gekomponeer.

- | | | |
|------|---|----------|
| 18.1 | Die Barokperiode het van ongeveer 1600 tot 1750 geduur. | |
| 18.2 | Die fluit vervang die blokfluit in die Barokorkes. | |
| 18.3 | <i>For Unto Us a Child is Born</i> is 'n aria uit 'n Klassieke opera. | |
| 18.4 | Die tekstuur van Barokmusiek is hoofsaaklik monofonies. | |
| 18.5 | <i>Eine Kleine Nachtmusik</i> is 'n strykkwartet wat deur Beethoven gekomponeer is. | |
| 18.6 | Alberti-bas word dikwels in die Klassieke periode gebruik. | |
| 18.7 | Mozart en Haydn is bekende komponiste van die Klassieke periode. | |
| 18.8 | <i>Die Mis</i> word in die volgende seksies verdeel: Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus en Aria. | (12 ÷ 2) |
- [6]**

VRAAG 19

Vergelyk die eienskappe van Barokmusiek met die eienskappe van die musiek van die Klassieke periode. Gebruik enige DRIE van die volgende elemente:

- Melodie
- Tekstuur
- Stemming
- Harmonie en tonaliteit
- Ritme en metrum
- Dinamiek
- Struktuur en vorm

[12]**VRAAG 20**

Skryf kort aantekeninge oor *Primavera* uit die *Vier Seisoene*. Noem die komponis (1), beskryf die werk (2) en noem die instrumente waarvoor dit gekomponeer is (3).

[6]**TOTAAL AFDELING E: 30**

AFDELING F: JAZZ**VRAAG 21**

Gee die definisies van DRIE van die volgende jazzstyle. Skryf slegs die definisie langs die vraagnommer (21.1–21.4) in die ANTWOORDEBOEK neer.

- | | | |
|------|------------------------------|-----|
| 21.1 | 12-maat blues | (2) |
| 21.2 | Stride-klavier | (2) |
| 21.3 | Swing | (2) |
| 21.4 | New Orleans (Dixieland)-jazz | (2) |
- [6]**

VRAAG 22

Dui aan of die volgende stellings oor ragtime WAAR of ONWAAR is. Kies die korrekte antwoord en skryf 'waar' of 'onwaar' langs die vraagnommer (22.1–22.8) in die ANTWOORDEBOEK neer. Indien jy 'onwaar' geantwoord het, skryf die korrekte antwoord neer, byvoorbeeld 22.9 Onwaar. Die werk is deur King Oliver gekomponeer.

- | | | |
|------|---|----------|
| 22.1 | Ragtime is hoofsaaklik 'n soort orrelmusiek. | |
| 22.2 | Die belangrikste eienskap daarvan is gesinkopeerde of 'ragged' ritme. | |
| 22.3 | Ragtime is 'n oorspronklike musiekgenre wat op sy populêrste was tussen 1890 tot ongeveer 1918. | |
| 22.4 | Scott Joplin is 'n bekende komponis van ragtime-musiek. | |
| 22.5 | Ragtime-musiek word gewoonlik teen 'n stadige tempo gespeel. | |
| 22.6 | 'n Beroemde ragtime-klavierwerk is <i>Keep Off the Grass</i> deur James P Johnson. | |
| 22.7 | Ragtime-ritmes spruit uit Afro-Amerikaanse volksmusiek. | |
| 22.8 | Ragtime is beïnvloed deur die solo-jazz-klavierstyl wat as stride bekend staan. | (12 ÷ 2) |
- [6]**

VRAAG 23

Vergelyk die eienskappe van vroeë blues met die eienskappe van swing (big band).
Verwys na enige DRIE van die volgende:

- Melodie
- Tekstuur
- Stemming
- Harmonie en tonaliteit
- Ritme en metrum
- Dinamiek
- Struktuur en vorm

[12]**VRAAG 24**

Skryf kort aantekeninge oor *Take the A-Train*. Noem die komponis (1), beskryf die werk (2) en skryf vir watter instrumente die werk gekomponeer is (3).

[6]**TOTAAL AFDELING F: 30**

AFDELING G: INHEEMSE AFRIKAMUSIEK (IAM)**VRAAG 25**

Gee die definisies van DRIE van die volgende Afrika-musiekgenres. Skryf slegs die definisie langs die vraagnommer (25.1–25.4) in die ANTWOORDEBOEK neer.

25.1	Kiba	(2)
25.2	Sempepetlwane	(2)
25.3	Dikoma tsa meletlo	(2)
25.4	Dikoma tsa bojale	(2)
25.5	Famo	(2)
25.6	Mokorotlo	(2)
25.7	Imbeleko	(2)
25.8	Umtyityimbo	(2)
25.9	Indlamu	(2)
25.10	Amahubo	(2)
25.11	Malende	(2)
25.12	Tshikona	(2)
25.13	Muchongolo	(2)
25.14	Xibelana	(2)
		[6]

VRAAG 26

Dui aan of die volgende stellings oor gewyde liedere WAAR of ONWAAR is. Kies die korrekte antwoord en skryf 'waar' of 'onwaar' langs die vraagnommer (26.1–26.8) in die ANTWOORDEBOEK neer. Indien jy 'onwaar' geantwoord het, skryf die korrekte antwoord neer, byvoorbeeld 26.9 Onwaar. Dit word deur ou vrouens gesing.

26.1	Musiek wat vir reënmaak-rituele gebruik word, word as gewyde liedere geklassifiseer.	
26.2	Musiekaktiwiteite wat gaan oor Afrika-godsdiensbeoefening, is slegs vir openbare gebruik.	
26.3	<i>Amahubo aseNdlunkulu</i> of <i>Dikoša tša mošate</i> word gedurende reënmaakseremonies uitgevoer.	
26.4	Musiek wat gebruik word deur kerke, soos die ZCC en Amazayoni, is diep in die Afrika-musiekbenadering gesetel.	
26.5	Oorlogsliedere word slegs deur manne uitgevoer.	
26.6	Persone in die gehoor wat nie die inisiasieproses deurgemaak het nie, word nie toegelaat om aan inisiasieliedere deel te neem nie.	
26.7	Die publiek mag deelneem aan musiek wat in Malopo gebruik word.	
26.8	Afrika-inisiasieliedere en -aktiwiteite is slegs vir seuns.	(12 ÷ 2) [6]

VRAAG 27

Vergelyk kinderliedere met gemeenskapsliedere. Gee EEN voorbeeld van elk. Verwys na die volgende:

- Soort liedere (2 punte)
- Konteks (4 punte)
- Algemene kenmerke (4 punte)
- Voorbeelde (2 punte)

[12]**VRAAG 28**

Skryf kort aantekeninge oor die Xitsonga bruiloflied *Miyela*. Verwys na die agtergrond van die werk (3) en hoe die konsep van vraag en koorrefrein in hierdie werk realiseer (3).

[6]

TOTAAL AFDELING G:	30
GROOTTOTAAL:	120